

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Ishaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCOUVENEC

O konkordatu

Početek konkordatov, meddržavnopravnih pogodb med Cerkvijo in državo, sega v 12. stoletje. Od znanega wormskega konkordata iz l. 1122, ki ga navadno smatrajo za prvi konkordat, pa do zadnjega konkordata pred svetovno vojno, ki je bil sklenjen l. 1914. s Srbijo, naštevajo nad 130 konkordatov in podobnih pogodb. Seveda niso vsi naštetih konkordati iste vrste; po vsebini se med seboj zelo razlikujejo. Iz samega naziva konkordata ni mogoče vsaj pri predvojnih konkordatih kaj sklepati na njih vsebino. Urejale so pač te pogodbe tiste zadeve, ki so bile trenutno pereče. Tako se bavi za wormskim konkordatom nad dvajset konkordatov z investituro in cerkvenimi fevdi; za oba predmeta vemo danes le iz zgodovine. Iz 15. stoletja so n. pr. znani konstanški in dunajski konkordati, ki so urejali papeške dajatve in papeške rezervate (podeljevanje cerkvenih služb, ki je papežu pridržano), tudi ti dve zadevi danes ne vzbujata večje pozornosti.

Zgodovina konkordatov nam kaže, da te pogodbe niso enakomerno razvrščene po stoletjih, ampak da nastopajo v določenih skupinah in v določenih dobah. Tako imamo večjo vrsto konkordatov iz prve polovice 15. stoletja, iz prve polovice 18. stoletja in iz začetka 19. stoletja. Prve je sklenil papež Martin V. s cerkvenimi knezi iz Nemčije, Poljske in Danske, potem ko je bil v Konstanzu odpravljen znani zapadni cerkveni razkol; za druge, iz prve polovice 18. stoletja, se je trudil zlasti Prosper Lambertini, poznejši papež Benedikt XIV., da bi obvaroval Cerkev pred knežjim in državnim absolutizmom; za konkordate iz začetka 19. stoletja, ki so urejali razmere v Franciji (Napoleonov konkordat) in Nemčiji (bavarski konkordat, cirkumskriptijske bule), potem ko je šla mimo revolucija in Napoleonova vohra, pa se je prizadeval zlasti znani kardinal državni tajnik Herkul Consalvi. Iz celega 17. stoletja pa imamo nasprotno samo dva konkordata (prvi za milansko cerkevno pokrajino iz l. 1615, drugi za Češko iz l. 1630). Konkordati se sklepajo voče takrat, kadar po državnih prevratih in teritorialnih spremembah ali pa po notranjih cerkvenih bojih nastopijo zopet redne razmere in se povrne mir. V zadnjih desetletjih pred svetovno vojno je sicer pravno liberalna šola trdila, da so časi, ko se je država s Cerkvijo dogovarjala, za vedno minuli, toda povojna doba z novimi konkordati je pokazala, da se je motila. Kulturno bojno razpoloženje se s preziranjem Cerkev vred pri pametnih ljudeh, čeprav niso praktični katoličani, umika prepričanju, da je boljše za narode in države, ako žive s Cerkvijo v miru, in da je Cerkev le, hočeš nočeš, idejna in moralna sila prvega reda, ki zato zasluži spoštovanje.

Iz povedanega je umevno, zakaj je bilo sklenjenih v zadnjih trinajstih letih toliko in tako pomembnih konkordatov, kot prej več stoletij skupaj ne. Teritorialne in državne spremembe so bile po svetovni vojni velike, saj se je podoba Evrope v nasprotju z ono iz l. 1914. bistveno izpremenila; veljava Cerkev je od Leona XIII. dalje v meddržavnem svetu zelo zrastle; želja po notranjem miru v posameznih državah je prišla do moči; versko življenje se je zlasti po evharističnem prizadevanju papeža Pija X. poživilo; nova kodifikacija poduhovljenega cerkvenega prava iz l. 1917. je cerkveno organizacijo utrdila. Našteti činitelji so nagnili državne voditelje, da so skušali urediti verske zadeve katoličanov z dogovorom s sv. stolico. Otvoril je novo konkordatno dobo papež Benedikt XV. v konzistorialnem nagovoru 21. novembra 1921, v katerem je ponudil državam, da je Cerkev vedno pripravljena skleniti nove konkordate pod pogoji, ki spremenjenim časovnim razmeram bolje odgovarjajo. Več držav je to ponudbo sprejelo. Sklenile so konkordate v zadnjem desetletju nove nastale države (Letonska, Poljska), kakor tudi stare (Italija, Nemčija), države, kjer imajo katoličani večino (Avstrija, Italija), kakor tudi države, kjer so katoličani v manjšini (Romunija, Letonska). Hotele so pač urediti verske zadeve katoličanov; prišlo so pa pri tem do pravilnega prepričanja, da z enostranskim državnim aktom tega ne zmorejo; zakaj katoliška Cerkev je nadnaravna, vesoljna, zato ne more biti omejena na to ali ono državo. Ako druge veroizpovedi po svojem prepričanju in ustavi prenešajo, da jim država z lastno močjo uredi verskopolitične zadeve, je njihova stvar, v katero se katoličani ne vtičamo. Po ustavi katoliške Cerkev tega ne more ne država, ne katoličani sami, ne cerkvena hierarhija iz te države, temveč le vrhovni cerkveni poglavar, zato se mora država nanj obrniti, da v dogovoru s njim uredi tako zvane zunanje cerkvene zadeve.

Zgoraj je že bilo omenjeno, da iz pojma konkordat ne moremo sklepati na vsebino konkordata. Toda pri povojnem konkordatnem pravu pa so jasna načela, na podlagi katerih se Cerkev pogaja z državami. Odnosi z državami slone po novih konkordatih na normah obsega cerkvenega prava; Cerkev ne išče predprave, a tudi ne daje privilegijev. V nastavljanju cerkvenih hierarhov hoče biti svobodna; napram državam se obvezuje le, da bo predhodno naznanila kandidata, ne daje pa jim pravice, da bi mogle izključiti manj ljubo osebo iz strankarsko političnega razloga. Veliko je Cerkvi na tem, da zagotovi versko vzgojo otrok in svobodo verskega združevanja katoličanov. Uslogo državi in moderni državi misli na pomeni cerkvena koncesija, da bodo meje cerkvenih provinc v skladu z državnimi mejami, da bodo moralni verski funkcijonarji biti državljani te države, da bodo visoki cerkveni dostojanstveniki pred nastopom službe prisegli državnemu poglavarju zvestobo, da se pri cerkvenih slovesnostih moli za blagor države in podobno.

Kulturni boj v Nemčiji

Nemški škofje se zbirajo v Fuldi

„Naše orožje bo, da ne klonemo“, izjavlja voditelj nemških katoličanov

Salzburg, 23. julija.

(Posebno poročilo »Slovenec«.)

Z uprav barbarskim dekretom pruskega ministrskega predsednika proti »političnemu katolicizmu« se je uvedel v Nemčiji javni kulturni boj. Göringovemu dekretu je sledila okrožnica pravosodnega ministra na vsa sodišča in na vsa državna pravdnikstva v državi, v kateri minister zapoveduje najstrožji postopek proti vsem, ki so osumljeni »političnega katolicizma«. Državni pravdniki in sodišča imajo nalog pospešenega postopka, »tako da bo najstrožja kazen nemudoma sledila inkriminiranemu prestopku«. Kazni naj se ne drži samo besede zakona, ampak naj se odmerijo »sorazmerno s socialnim položajem obtoženca in odgovarjajoč pohujšanju, ki ga je njegovo dejanje napravilo med ljudstvom«. Končno pravi okrožnica, da je treba vse osumljence in obtožence te vrste brez nadaljnega smatranja za nepoštenjake, zlohotne in da se ne sme jemati v obzir izgovor dobronamernosti.

Vztrajali bomo...

Kakor izvemo iz Nemčije čez mejo, je kulturno bojna napoved naša katoličane pripravljene. »Mi si ne moremo ničesar očitati«, je dejala odlična katoliška osebnost, »sprejeli smo lojalno politično spremembo v Nemčiji, ki bi se brez sodelovanja katoličanov sploh ne bile mogle izvršiti. Dali smo novim razmeram v naši domovini vso svojo oporo in podporo in smo brez pomislekov prisegli zvestobo novim zakonitim oblastnikom države. Postavili smo se v službo obnovitvenemu delu med našim narodom, čeravno nismo nikoli pričakovali, da bi za to spreje-

mali kakšnih nagrad v obliki soudeležbe pri oblasti. Služba domovini, pokorsčina zakonitim oblastem, to spada med osnovne dolžnosti, ki jih mora katoličan, vreden tega imena, v svoji vesti izpolnjevati. Storili smo svojo dolžnost, ko je predvsem našo pomoč domovina potrebovala v posaarskem plebiscitu. A tista državna oblast, ki smo ji brezpogojno služili in bili pokorni, od nas ne sme zahtevati, da njej na ljubo zatajamo dolžnosti, ki jih imamo do svoje vere, prvič, ker takšne pravice nobena človeška oblast nima, drugič pa tudi, ker je poseganje človeške oblasti v nadnaravne pravice kvarno za napredek vsake človeške skupnosti, torej škodljivo tudi za prospeh naše domovine. Hoteli so imeti boj in imeli ga bodo. Naša borba bo obstojala v tem, da nevklonljivo vztrajamo pri svojih pravicah, ki jih črpamo iz naše veroizpovedi, naj pride kar hoče. Vztrajali bomo, to vam lahko jamčimo...«

Šef rjave črke v Porenju

Predvsem močan je odpor v Porenju, kjer stanejo katoličani kompaktno. To dokazuje že dejstvo, da se je naenkrat pojavil v Porenju nekdanji šef politične policije dr. Diels, ki je znan po brutalnem načinu, kako je pred leti likvidiral komunistični odpor v Porurju. Zelo mogoče je, da bo general Göring naročil tega človeka, da poskusi svoje metode tudi na katoličani. Navzlic temu se katoličani tudi najbolj sirovega boja ne bodo ustrašili.

Odpor raste

Članek »Osservatore Romano«, ki opisuje grdo-bije nemške vlade napram katoličanom, je bil po

nalogu katoliških škofov javno prebran po vseh katoliških župnih cerkvah s prizvuc. Policija je ponekod vdrla v cerkve in razsajala med verniki, ponekod tudi aretirala duhovnike. Po Porenju in Porurju ljudstvo javno kaže, s kom simpatizira. Omeniti je samo veličanske manifestacije, ki so jih verniki napravili minsterskemu škofu. Tudi v Koblenzu so pokazali, s kom držijo. Hitlerjevci so napravili pohode na mesto, toda hodili so po praznih ulicah in ob zaprtih oknih, zastav pa ni bilo nikjer. V vsem ozemlju okrog Siegerlanda in Westerwalda nad rensko dolino se Hitlerjevci v uniformah sploh ne smejo več pokazati v javnosti, kar bi jih katoliški fantje takoj pretepli. Tudi v predmestju Kölna je bila zadnja nedeljo pravcata bitka med Hitlerjevci in katoliškimi mladeniči, pri kateri so morali Hitlerjevci končno pobrati pete v okrilju policije, ki pa je prišla prepozno.

Škofje bodo govorili

Kakor izvemo, se bodo katoliški škofje Nemčije sedaj zbrali na vsedrjavni škofovski konferenci v Fuldi na grobu sv. Bonifacija, da dajo odgovor na vladne pogrome proti katoličanom in da dajo tudi vernikom navodila za borbo, ki se je začela. V Fuldi bo sestavljeno skupno pastirsko pismo katoliških škofov, ki bo neke vrste armadno povelje katoliškim vernikom v borbi, ki je niso zeleli, ki je niso zakrivali, a ki so jo sprejeli, da ž njo rešijo pravice katoliške vere in tudi svojo nemško domovino.

Berlin, 23. julija, c. Pruski ministrski predsednik Göring je danes razpustil organizacijo katoliških bojnikov.

Navijanje okrog Vzhodne Afrike

Abesinski spor - angleška past

Nov angleški predlog Neprikrite grožnje Italiji

London, 23. julija. TG. Na sinočnji seji angleške vlade, kjer so izključno razpravljali o abesinskem vprašanju, je bilo sklenjeno, da naj angleški veleposlanik v Rimu sir Eric Drummond še enkrat obišče Mussolinija in mu pove, da angleška vlada italijanske načrte v Afriki z veliko zaskrbljenostjo zasleduje. Naj izpade vojna tako ali tako, dejstvo, da so se bela plemena borila s črnimi, bo imelo usodne posledice za vse države, ki imajo skrb nad kolonialnimi pokrajinami. Takih posledic, ki bi njihove lastne kolonije vzmernjale, bi niti angleška, niti francoska vlada ne mogle mirno sprejeti nase. Nadalje dobi Drummond nalog, da izrazi Mussoliniju jasno, da Anglija nikakor ne dopade ideja, da bi Italija prevzela politično kontrolo nad Abesinijo, ki ima 4000 kilometrov skupne meje z angleškim Sudanom in da bi to ne moglo dobro vplivati na prijateljski razvoj odnosov med Italijo in Anglijo. Anglija je pripravljena posredovati pri abesinskem negušu, da ponudi Italiji široke gospodarske predpravitve, toda dalje ne more angleška vlada iti. Ako bi se Mussolini s tako rešitvijo ne zadovoljil, kar bi Anglija obžalovala, potem bo angleška vlada prisiljena, da pusti, da abesinski spor gre svojo pot pri Zvezi narodov, ki se sestanje 29. julija v Ženevi. Tudi angleški poslanik v Parizu je dobil nalog, da vsebino angleškega posredovanja v Rimu obrazloži francoski vladi.

„Zaskrbljenost“ v Egiptu

Rim, 23. julija. SE. Italijansko časopisje prinaša zanimive vesti o vznemirjenosti, ki je vsled abesinskega spora nastala v Egiptu, kjer vodilni politiki izražajo bojazen, da bi zasedba Abesinije po Italiji imela za posledico nujno okrepitev angleškega vpliva na Egipt. Anglija bi morala namreč v pri-

meru, da Italija utrdi svoje postojanke ob Rdečem morju, na vsak način tudi okrepiti svoje postojanke ob vhodu v suški prekop in v Rdeče morje. To dokazuje tudi dejstvo, da pride te dni 5 angleških polkov v Egipt, in sicer deloma iz Anglije same, deloma pa iz Indije in da se tudi v egiptski armadi, ki je pod angleškim poveljstvom, pripravljajo obširne prenosne in ojačitve vojaških oddelkov, ki so predvidoma namenjeni za Sudan. Italijansko časopisje te vesti registrira brez komentarja. V resnici pa v tem primeru ne gre za »zaskrbljenost egiptovskih političnih krogov«, ampak za tiho delovanje angleške vlade, ki hoče najti opravičila za svoje vojaške priprave ob vhodu v Rdeče morje kakor tudi na nudanskem ozemlju. Cimaldeje traja italijansko-abesinski spor, tem bolj pada v oči, da je končno le Anglija tista, ki s svojim navideznim oklevanjem poravnava

Debata, ki razburja Evropo

Mala zveza noče Habsburžanov

Zanimiva izvajanja belgr. dopisnika pariškega „Echo de Paris“

Pariz, 23. julija. AA. »Echo de Paris« je objavil članek o Mali zvezi in nevarnostih, ki ji pretijo od habsburške restavracije, v katerem pravi med drugim:

V Beogradu je opozicija Male zveze proti Habsburžanom zelo dobro znana. Manj znano vedo v Parizu, še manj v Londonu. Toda Mala zveza je sklenila, da bo odločno nastopila, ker dobro pozna germansko propagando in njeno aktivnost, ki se skriva pod raznimi krinkami. Nevarnost priključitve Avstrije k Nemčiji je res velika, toda na drugi strani so prav tako opasni Habsburžani, katerih restavracija bi neizbežno pomenila vojno. Dunajski imperijalizem ima prav take ambicije, kakršne je izrazil Hitler v svoji knjigi »Mein Kampf«. Sam Schuschnigg je

zavlačanje in tako od svoje strani pripravlja Italiji in njeni vojski past, ki zna postati usodepolna.

Nerazpoloženje proti Italiji raste v arabskih deželah

Milan, 23. julija. AA. »Stampa« je objavila poročilo iz Kaira, po katerem se Angleži v Palestini, Siriji, Transjordaniji in Iraku zelo zavzemajo za abesinsko stvar. Nerazpoloženje proti Italiji stalno narašča. Po trditvi egiptskega lista »Aframa« skušajo Angleži na vse načine pridobiti Ibn Sanda za vojno proti Italiji. Enako pripisujejo angleški propagandi ostre izjave, ki jih je pred kratkim podal proti Italiji transjordanški emir Abdallah.

Bolezni razsajajo

Kairo, 23. julija. b. Iz Eritreje prihajajo vesti, da tam dnevno radi neznozne vročine oboli 10 do 12 italijanskih vojakov. V italijanske luke so te dni iz vzhodne Afrike pripeljali 3000 bolnih vojakov.

Japonci ob Mongoliji

Ogromna sovjetska armada s 5000 letali straži vhod v Sibirijo

Heinking, 23. julija. SE. Obmejni incidenti na mandžursko-mongolski meji se od dne do dne množijo. Ruski protest v Tokiu in japonski odgovor nanj napetosti nikakor nista zmanjšali. Mon-

Za katoličane je jasno, da je eden glavnih pogojev socialnega in mednarodnega miru urejeno razmerje med Cerkvijo in državo. Zato pozdravljamo vsak konkordat, ker je vsak plod resnega sodelovanja Cerkev in države in bi vsak po svoje pripomogel k miru in k utrditvi Kristusovega kraljestva, ako bi seveda na obeh straneh njegove določbe lojalno izpolnjevali. Prav tako pa si seveda ne delamo iluzij, kot da bi bilo s konkordatom vse urejeno. Kdor preveč dokazuje, nič ne dokaže; prav tako so bili povsod razočarani katoličani, ki niso pravilno motrili pomena konkordata.

golski knezi so predlagali posebno preiskovalno komisijo, toda mandžurska vlada ne stavi vanj nobenega upanja, ker ima občutek, da stoji za Mongoli zastopniki Rusije, ki hujkajo za nove spopade. Mandžurska vlada je objavila, da ima sovjetska Rusija na mongolski meji pripravljenih vsega 12 divizij po 20.000 moč (240.000), nadalje 5 konjeniških divizij po 5000 (25.000), končno 5.750 bojnih letal in 400 oklopnih tankov. Sovjetska vojska stoji vzdolž mandžurske meje od Ciharovska do Blagoveščenska severno od Mandžulija pa tja do Čite. Tudi vodstvo nad mongolskimi četami imajo v rokah sovjetski častniki. Iz tega bi sledilo, da je na tej črti Rusija pripravljena na spopad z Mandžurijo oziroma z Japonsko, če bi si slednja predzrnila segati tudi po pokrajinah zunanjne Mongolije, kar bi očitno japonski generali radi in kar odgovarja tudi imperijalističnim ciljem, ki jih je objavila Japonska. Na Daljnem vzhodu napetost zopet narašča.

poudaril, da je treba obnoviti sveto cesarstvo, ki bo realiziralo ideale vseh Nemcev in obnovilo Evropo preko vseh mirovnih pogodb. Restavracija Habsburžanov ne bi pomenila nikake ovire nemške ekspanzije. Nasprotno bi se ta ekspanzija razširila daleč na vzhod in na Balkan. To bi pomenilo propast francoskih zaveznikov. Nova avstrijsko-nemška zveza pa bi potem spet olajšala zmago pangermanizma.

Znana so prizadevanja avstrijskih državnikov, da se po poteku predsedniške dobe sedanjega predsednika Miklasa izvoli za novega predsednika habsburški nadvojvoda Evgen. Bivša cesarica Zita sicer želi, da bi Miklas ostal predsednik republike vse do restavracije. Avstrijski državniki pa mnogo pričakujejo od Evgena, ki mu je kot vitezu maltskega reda in voditelju nemškega reda v kratkem času po njegovem povratku iz Švice uspelo dvigniti ugled legitimistične aristokracije, s pomočjo katere bi mu bilo lahko pripraviti povratek Otone Habsburškega v Avstrijo. Tik pred poslednjo sejo zveznega sveta, ki je odobril novi habsburški zakon, se je vršil v bližini Dunaja tajen sestanek, ki so se ga udeležili vsi glavni propagatorji habsburške restavracije, ki so ugovorili, da je za restavracijo Habsburžanov že skrajni čas. V resoluciji, ki je bila sprejeta na tem sestanku, pravijo, da je mednarodna situacija zelo ugodna za izvedbo njihovega načrta. Po vesteh, ki sedaj krožijo v avstrijskih političnih krogih, bo vlada 150 milijonov šilingov, ki jih je parlament določil v svrhu vojnih pokojnin, porabila za habsburško propagando.

Spričo vsega tega ugotavlja pariški list, da so upravičene vse najbolj zle slutnje. K sreči vodijo politiko Male zveze resni in ostroumni ljudje, ki bodo z odločnim nastopom znali preprečiti vse habsburške mahinacije. Politične in vojaške odredbe, ki so predvidene v češkoslovaški, romuniji in jugoslovski bodo gotovo dale še mnogo misliti vsem habsburškim zaratnikom.

Heil Hitler! v Stari Cerkvi

O neljubih dogodkih, ki so se odigrali preteklo soboto zvečer v Stari Cerkvi pri Kočevju, o katerih je že poročal »Ponedeljski Slovenec«, smo dobili od očitelca naslednje poročilo:

Ze delj časa se opaža med Slovenci in Nemci kočevskega okraja precejšnja napetost. Vzrok te napetosti je ta, da je prejšnji režim dr. Marušič-Pučlja preko mere protežiral kočevski nemški življenjski, kojega volivne krogljice je nujno rabiti. Ko so Nemci v Stari Cerkvi omenjenega dne ustanovili podružnico »Kulturbund«, proti čemu Slovenci seveda ničesar nimajo, ker stoji na stališču, da mora vsak narod imeti svoje naravne pravice in jih uživati, kakor jim to pri nas tudi v tem oziru skrajno liberalni zakoni dovoljujejo, je omenjena napetost pršla do izraza, zato ker se pri tej priliki Nemci niso obnašali tako, kakor bi bilo treba. Ko so namreč zvečer po vseh oknih v Stari Cerkvi zagorele svečice, so padali med drugim tudi vzkliki Hitlerju, česar nikakor ne moremo odobravati. Najbolj pa je razburilo navzoče Slovence, ko je godba na trgu, kjer je bila zbrana 2000glava množica zaigrala dopeladno »Pod dvoglavim orlom« (Unter dem Doppeladler), kar bi se v naši državi na noben način ne smelo trpeti, saj nismo v habsburški Avstriji, ampak v Jugoslaviji! Med Nemci in okoliškimi Slovenci je nastal zato hud pretep, v katerem so igrali vlogo tudi debeli kuli, na katere so bili preje pritrjeni lampijončki. Tudi godbeni instrumenti, noži in celo revolverji so se rabili in sicer so z njimi bili oboroženi Nemci. Na kraju bojišča je bil neki slučajno navzoči ljubljčanin in bi ga bili pobili, da ga niso rešili ljubljani in orožniki.

Pri tej priliki hočemo vnovič naglasiti svoje stališče, da Nemcem privoščimo vse, kar jim po naravnem pravu in v okviru obstoječih zakonov gre in da bi obsojali vsakogar in vsak incident, ki bi bil izjazen od Slovencev proti kakršnikoli kulturni prireditvi naših sodeželanov, prav posebno pa v slučaju, če bi se taki incidenti izvajali nalašč, da bi se prizadevale neprijetnosti sedanji vladi. To tembolj, ker obsojamo tudi vsaka taka dejanja, ki

bi bila naperjena proti našim bratom na Koroskem, kjer zahtevamo za Slovence popolno narodno enakopravnost. Ker pa mi razne pravice naše nemške narodne manjšine vsekoli spoštujemo, moramo najodločneje obsojati, da so se kočevski Nemci dali zapeljati po hitlerjevski propagandi, ki se tudi v naši državi šedaje bolj jača, da svojim kulturnim prireditvam dajejo deloma hitlerjevski deloma habeburški značaj in tako na najhujši način žalijo jugoslovanstvo in slovenski življenjski, ki prebiva na Kočevskem in se čuti zadnja leta zapostavljenega za nemško manjšino. Kočevski nemški voditelji naj zato likvidirajo sami hakenkreuzerske ali pa habsburgovski legitimizem v svojih vretah, da ne spravijo v nevarnost svoje narodne manjšine in omogočijo tako prijateljsko razmerje s Slovenci ter sami zavarujejo svoje narodne, od države lojalno priznane pravice.

Ob tej priliki moramo tudi omeniti, da smo dobili anonimno pismo, v katerem nam neznanec očita, češ, »da naše kokečiranje z Nemci presega vse meje« in nam grozi, češ, »vlade se menja« vajo in kljub vsemu se zgodi, da ob kakih prilikah vaša tiskarna v zraku. Na tako bedasto grožnjo bi sploh ne odgovarjali, ako se nam ne bi zdelo umestno, da gotovo »nacionaliste« še enkrat vprašamo, zakaj celih 5 let, ki je JNS-režim z g. dr. Marušičem in Pučljem na čelu kočevske Nemce na vse načine protežiral in obe obesi zatilnil, da ne bi videl hitlerjevske propagande na Kočevskem na eni in črnožito reakcijo na drugi strani, ampak je šel nemškonacionalističnemu vodstvu na kočevskem z vsemi silami na roko v škodo tamokšnje slovenske večine, te vrste nacionalisti niso nikoli nastopili — sedaj pa, ko je na vladi dr. Stojadinovič, so naenkrat postali tako pogumni, da nam in drugim rodoljubnim Slovincem, katerim dr. Marušičev režim po svoji cenzuri ni niti dovolil, da bi smeli izgovoriti nemško-nacionalno propagando na Kočevskem, daje lekelet! Mislimo, da so vsi poštenji nacionalisti, tudi od »Narodne odbranec« z nami istega mnenja in zato smemo s preziranjem iti preko očitkov iz vrst slavnega »Pofac«.

Opustitev zakonitega kritja valute v Evropi

Kot znano je doslej znašalo kritje v Italiji 40%. Toliko je morala znašati zlata podlaga v primeru z oblikom bankovcev in obveznostmi po vidu. Sedaj pa je uradni list v Rimu objavil dekret, s katerim se začasno razveljavi zakonsko določilo o 40%nem kritju. V zvezi s tem je italijanski finančni minister sprejel zastopnika agencije Havas ter mu izjavil, da je bila opustitev 40% kritja izvršena zato, da bi Italija lahko izvršila odplačila kratkoročnih dolgov v inozemstvu. V zadnjih mesecih je zaradi vojnih priprav in nakupov sirovin nastalo za pol milijarde lir dolgovi, katere je treba plačati z zlatom.

Najnovejši izkaz Italijanske banke, ki je bil te dni objavljen, kaže, da je znašal 10. julija zlati zaklad Italijanske banke 5523.65 milij. lir. V dobi od 30. junija do 10. julija se je zmanjšal za 65.6 milijonov lir. Istočasno je devizni zaklad banke

narasel za 65.7 milij. lir na 361.05 milij. lir. To pomeni, da namerava Italija plačati svoje dolgeve z devizami in je v ta namen začela prodajati svoje zlato inozemstvu. Najvišje stanje je dosegel italijanski zlati zaklad 10. maja, ko je znašal 5829.3 milij. lir. V teku enega meseca se je torej zlati zaklad zmanjšal za 305.7 milij. lir, istočasno pa je narasel devizni zaklad za 306.3 milij. lir.

Izvoz naše pšenice v CSR. Kot znano se je lani Češkoslovaška obvezala kupiti pri nas 6000 vagonov pšenice, kateri so ji bili tudi dobavljeni. Od teh je bilo dosedaj ocarinjenih (do konca junija) in torej spravljivih v promet šele 3150 vagonov, ostale količine pa so vskladirane in čakajo na oddajo v promet in porabo. Meseca junija je Češkoslovaška uvozila od nas 312 vagonov koruze od skupnega češkoslovaškega uvoza v tem mesecu 1070 vagonov.

468.4 (535.5) milij. lir. Skupno je v prvi polovici 1935 znašal uvoz v Italijo 3802.5 (4079.6), izvoz pa 2421.6 (2653.8) milij. lir, tako da se je pasivnost Italijanske zunanje trgovine zmanjšala od 1425.7 milij. v prvi polovici 1934 na 1380.9 milij. lir v prvi polovici 1935.

Borza

Dne 23. julija 1935.

Denar

Neizpremenjeni so ostali le tečaji Curiha, popustili so tečaji Amsterdama, Berlina in Prage, dočim so vsi drugi tečaji narasli.

V zasebnem kliringu je ostal avstrijski šiling na ljubljanski borzi neizpremenjen na 8.75—8.85, na zagrebški borzi pa se je uvrstil na 8.745 do 8.845, na belgijski pa na 8.768—8.808. Grški bani so notirali v Zagrebu 33.65—34.35, v Belgradu 32.43 den. Angleški funt je narasel v Zagrebu na 233.76—235.36, v Belgradu pa na 234.32—235.92. Španska peseta je notirala v Zagrebu 5.90 bl., v Belgradu 6 bl.

Ljubljana. Amsterdam 2943.88—2958.48, Berlin 1748.48—1762.36, Bruselj 733.82—738.88, Curih 1424.22—1431.29, London 215.41—217.47, Newyork 4317.16—4353.47, Pariz 288.18—289.62, Praga 180.61 do 181.72, Trst 358.60—361.68.

Skupni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 380.941 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.24, London 15.17, Newyork 305.75, Bruselj 51.60, Milan 23, Madrid 14.925, Amsterdam 207, Berlin 123, Dunaj 58.40, Stockholm 78.20, Oslo 78.20, Kopenhagen 67.75, Praga 12.69, Varšava 57.75, Atene 2.925, Carigrad 2.4625, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.6825, Buenos Aires 0.8125.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 80—81, agrarji 45—46, vojna škoda promp. 368—370, begl. obvl. 63—64, 8% Blerovo pos. 78—79, 7% Blerovo pos. 67—68, 7% pos. Drž. hip. banke 73—74, 7% stab. pos. 77—79.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 81 blago, agrarji 46 bl., vojna škoda promp. 368—370, 7, 8, 9. 370 bl., begl. obvl. 64 bl., 8% Blerovo pos. 78.50 do 79.50 (79), 7% Blerovo pos. 68—69 (69), Delnice: Priv. agrarna banka 228 den., Trboveljska 100 bl., Oaj. sladk. tov. 135 bl.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 80—81 (80.50), agrarji 46.50—47 (47.46), vojna škoda promp. 370.50—371, begl. obvl. 65.25—65.50 (65.50), 7% Blerovo pos. 68.25 den. (68), 7% pos. Drž. hip. banke (74). — Delnice: Narodna banka 5780 do 5900, Priv. agr. banka 228.50—229.50 (229).

Žitni trg

Novi Sad. Ječmen bč. in srem. novi, 64 kg 82.50—85; koruza bč. in srem. 76—78, ban. 82.50 do 85. Vse ostalo neizpr. Tendence neizpr. Promet srednji.

Sombor. Ječmen bč. in srem. novi, 63—64 kg 80—85, bč. in srem. spool, 67—68 kg 110—115, bar. 115—120; koruza bč. in srem. 77—78, bč. in srem. za avg. 78—79; otrobi bč. 75—77; fižol bč. 140—150. Vse ostalo neizpr. Tendence mirna. Promet 63 vagonov.

Budimpešta. Tendence čvrsta, promet srednji. Pšenica okt. 15.10—12—03, zaklj. 15.00—05; rž okt. 11.85—90—87; 12.05, zaklj. 12.05—06; koruza jul. 12.50—70, avg. 12.00, 11.92, 12.10, 11.93, zaklj. 11.93—94; maj 12.35—46—35—45.

Dmajska vremenska napoved: pretežno jasno in nagel porast temperature.

Z vélike konferencie Vincencijevih bratov

Zbor Vincencijevih bratov

Ljubljana, 22. julija 1935.

Lep dan je pač dan vsakega občnega zbora, ako člani, zbrani kakor ena sama družina, polagajo v bratski slogi, z zadoščenjem obračun o uspelem delu.

Tak lep, spodbuden dan je doživela družba sv. Vincencija Pavelskega, ko so se prošlo nedeljo 21. julija, ob prazniku sv. Vincencija Pavelskega, dopoldne v Marijanišču v Ljubljani za občni zbor zbrale vse Vincencijeve konference. To ni bil običajen občni zbor, ampak vélika konferenca vseh konferenc, zbranih po geslu: »Kristusova ljubezen nas žene«. Pričela se je ta vélika konferenca z molitvijo in duhovnim čitvom (»Kaj je karitas«) in se končala z molitvijo. Zastopane so bile vse ljubljanske in okoliške konference, izmed oddaljenih: konference z Breznice, z Bleda, z Jesenic, s Koroske Bele, iz Škofje Loke, iz Novega mesta, iz Celja, iz Trbovelj. Udeležilo se je sestanka okoli 50 delovnih članov, dobrotnikov in prijateljev karitativnega pokreta, ki so bili izvečeni jutraj pri sv. maši in pri skupnem sv. obhajilu v marijaniški kapeli. Zborovanje je mesto zadržanega dr. M. Božiča vodil društveni prvi podpredsednik Fr. Sal. Finžgar. Po tajniškem poročilu, ki ga je podal dr. A. Levčnik, je imela družba v letu 1934 30 karitativnih edinic, katero število se bo zvišalo do konca leta na 33. Delo vrše osrednji svet in konference. Družba nosi vsako leto stroške za počitniško akcijo ljubljanskih ubožnih otrok; ta akcija je leta 1934 poslala v 47 župnij 120 otrok. — Dobrodelnih nakaznic je izdala družba od oktobra 1931 do 30. junija 1935 1.770.864 v skupni vrednosti 540.216 dinarjev. Karitativna pisarna je imela v letu 1934 9601 obiskov, v letošnjem polletju že 6529. Domačega vse konference so se kljub gospodarski krizi

vzdržale na dosedanjí višini, cela vrsta kaže, v kolikor to izražajo številke, celo lep podvig. Vse skupaj izkazujejo nad 1 milijon Din prejemkov, približno toliko tudi izdatkov. Kolika pomoč v raznolikih okolnostih človeškega duhovnega in pa gmotnega ubožstva, pa tudi kolika požrtvovalnost delovnih članov in plemenitih dobrotnikov! Nad vse zanimiva poročila posameznih konferenc so osvetljevala z raznih strani sedanjo krizo in kazala od pomoč — brez dvojbe so vnela zborovalce za neko sveto tekmo v delih krščanskega usmiljenja!

Vedno večjo pažnjo posvečajo konference duhovnim delom krščanskega usmiljenja (poveljavljanje divjih zakonskih zvez, duhovna oskrba siromakov — delo konference presv. Srca Jezusovega v Ljubljani ob evharističnem kongresu — itd.)

Važen razpravni predmet je bil nato o poživiti karitativnega dela: kako poskrbeti za Marijanišče (popravilo), da osrednji svet ohrani sedanje dobrotnike in si pridobi novih. Bivši preizkušeni člani konference naj se povabijo za udeležbo, poskrbi naj se za naraščajo. Obravnaval se je tudi problem brezposelnosti. Vsi, ki so se udeležili zanimive debata, so sodili, da zasebna dobrodelnost ne more rešiti vprašanja, ampak samo državna skupnost, ki naj brezposelnosti poskrbi dela in jih navaja k delu, da celí sloji vsled brezdelja moralno ne propadejo. Sprejeta je bila tudi tozadnja resolucija. Z odobrenjem je bilo sprejeto poročilo o posmrtninskem zavarovanju »Karitas«. Ta človekoljubna ustanova je doslej izdala 13.000 police, izplačala pa na zavarovalnici Din 841.840.50.

Zborovanje je trajalo nad 3 ure. Prepričani smo, da so se vsi zborovalci razšli opogumljeni, da vsak v svojem krogu nadaljuje apostolsko delo, ki je tako potrebno sodobni družbi in ki mu je gotovo tudi zagotovljen obilen božji blagoslov.

Položaj po zmagi vlade v skupščini

Belgrad, 23. julija, m. Bojazen, ki jo je v svojem sinočnjem govoru izrazil ministarski predsednik dr. Stojadinović, da bo skupščinska opozicija tudi pri končnem glasovanju zbežala iz dvorane, se je uresničila. Ko je predsednik narodne skupščine Čirić pozval tajnika, naj se začne z glasovanjem, so Jevtičevi poslanci zbežali iz dvorane. To so storili, ker niso hoteli, da bi se prestevale njihove vrste, ki so se v zadnjih dneh tako zelo zredile in zrahljale. Če bi sinoči opozicija ostala v parlamentu in glasovala proti dvanajstini, bi mogli zabeležiti 30 do 40 glasov. To blamaže pa so se izognili s tem, da so zbežali. Narodna skupščina, kakor tudi ostala javnost je še vedno pod silnim vtisom govora, ki ga je imel pred narodno skupščino predsednik vlade dr. Stojadinović ob zaključku načelne debata o dvanajstinih. Njegov govor je močna izpoved vlade, da hoče vztrajati na začrtani poti in pri delu za konsolidacijo naših notranje političnih razmer. Danes je že več ali manj znano, kdo je iniciator dogodkov v Zagrebu. Ugotovi pa naj to oblast. V tukajšnjih političnih krogih zagrebških spopadov ne pripisujejo skupini opozicije ter smatrajo, da so to le lokalni nacionalistični izgrezi. Javnost je čisto

mirno sprejemala vesti o spopadih v Zagrebu. To pa radi tega, ker ti in slični spopadi niti malo ne kvarijo razpoloženja ogromne večine naroda, ki si želi povrnitve v demokracijo in normalno politično življenje. Vsi obsojajo tendenciozno tolmačenje teh dogodkov od strani nacionalnih skupin. Zato je bilo na mestu, da je sinoči predsednik vlade dr. Stojadinović pred končnim glasovanjem o dvanajstinih podal točno in resnično sliko teh dogodkov in s tem razprlil vse intrige, ki so se iz teh dogodkov skovale.

Ob priliki volitev stalnih skupščinskih odborov je vlada dobila povprečno 192 glasov, Jevtić pa 92. O priliki glasovanja o dvanajstinih je pa vlada dobila 218, opozicija pa samo enega. Iz tega je razvidno, da se je vladna večina povečala za 26 poslancev. Če se pa upošteva, da se je večeraj ustanovil poleg že obstoječih dveh poslanskih klubov še tretji Jugoslovanski neodvisni nacionalni klub, kateremu predseduje Milan Božić in v katerega so deloma vstopili tudi slovenski poslanci, ki so pristali Kramerjha, je razvidno, da se je število poslancev, na katere lahko računa Boško Jevtić, znižalo na okoli 40.

Sport

Zagreb-Ljubljana

Danes ob 20.30 na igrišču Primorja nočna nogometna tekma. Po dolgih letih se srečata danes v Ljubljani nogometni reprezentanci Zagreba in Ljubljane. Od nekdaj je vladala med tema nasprotnikoma ostra rivaliteta, nikdar pa se ni moglo točno dognati, kdo je pravzaprav močnejši. Zagrebčani so se vračali iz Ljubljane občajno poraženi, ravnotako pa v Ljubljani iz Zagreba. Res je imel Zagreb lepše uspehe v ligini in v mednarodnem tekmovalstvu, v medsebojnih borbah pa se je srečala nagibala sedaj sem, sedaj tja. Danes bosta poskusila nasprotnika ponovno svojo srečo. Eni in drugi so se za tekmo vestno pripravili. V obeh enajstoricah se nahajajo najboljši sile vodilnih klubov. Zagreb ima prednost v tehnično boljše izvežbanih in izkušenejših igralcih, Ljubljanci pa se zanašajo na to, da nastopijo na domačih tleh in pred domačim občinstvom, ki je naše fante ob vsaki važnejši priliki bodrilo in jim dajalo moralno oporo za težko borbo. Pričakujemo, da se bo občinstvo, katerega pričakujemo v rekordnem številu, zavedalo svoje naloge v polni meri tudi danes. Ne pozabite, da gre za prestiž Ljubljane in našega nogometa.

Tekma prične točno ob 20.30. Blagajne zažene poslati ob 19.30. Da ne bo prevelike gneče pred blagajnam, prosimo cenj. občinstvo, da pride na igrišče nekoliko prej, kakor običajno. V interesu vseh pa je, da si nabavijo vstopnice že dopoldne v trgovini Gorec, kjer jih dobijo po znižanih cenah. Popoldne in pri večernih blagajnah ne bo znižanih cen. Za mladinske in dijaške vstopnice je določena desna, za sedeže in navadna stojišča pa leva blagajna. Igralci, reditelji in funkcionarji imajo vstop pri levi blagajni. Običajne proste vstopnice za današnjo tekmo ne veljajo.

Rediteljska služba za današnjo tekmo Zagreb : Ljubljana. Reditelji, ki so se prijavili za današnjo tekmo, naj bodo točno ob 19.30 na igrišču Primorja, kjer naj se zgledajo pri blagajni in navedejo svoje ime. Po določeni uri došle reditelje ne bomo pustili na igrišče. Ker se je javilo pretekli terek zadostno število rediteljev, nove prijave ne sprejemamo več. Točna navodila za vršenje službe prejmejo reditelji na igrišču.

Naši waterpolisti od Jugace iz Dubrovnika, ki potujejo na mednarodne tekme v Briselj (Belgija) so bili v Magdeburgu premagani od temkajšnjega kluba 96 z 4:1.

Službene objave LHF. Jutri ob 18.30 se nadaljuje na igrišču Jadrana praktični tečaj za bazenske sodnike. SK Jadrana in Ilirija se pozivata, da postavita po eno družino v to svrhu ob določeni uri na igrišče. Igralke morajo biti na igrišču pripravljene za igro najkasneje ob 18.30. V nedeljo 28. julija je na programu tekma za drž. prvenstvo Gorenje : Concordia na Jesenicah.

Šahovski turnir

Belgrad, 23. julija, m. Borba za prvaka se bo bila med Pircem in Trifunovićem, ki se nista izgubila nobene partije. Njuna današnja partija se je prekinila v zelo komplicirani poziciji. Kostić je izgubil proti Bröderju. Partiji Tot-Nedeljković in Astaloš-Schreiber sta remis. Ostale partije se zvečer nadaljujejo.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 24. julija: 12 operne uverture na ploščah; 12.45 vreme, poročila; 13 čas, obvestila; 13.15 gosli in klavir (plošče); 14 vreme, spored, borza; 18 citre, kitara in take reči. Citre-solo igra ml. Mezzoliti, vmes plošče. 18.50 pogovor a posl. šalci; 19.10 čas. vreme, poročila, spored, obvestila; 19.30 nae. ura; 20 Janko Gregorc dirigira izvedbo svojih skladb, prenos iz Dobrne; 21.30 čas. vreme, poročila; 22 kmečke viže na ploščah. Konec ob 23.

Drugi programi

Sreda 24. julija: Belgrad: 20 Ljubljana; 21.30 predavanje o srednjeveški modi; 22.30 jazz. — Zagreb: 20 Ljubljana, 21.30 plošče. — Dunaj: 17.25 nar. pesmi; 18 Arje; 19.30 O. Kahlenbergu; 20.30 plošče; 21 In memoriam, inf. konc. 22.30 Avstrijska orgelska sonata. — Budimpešta: 21 Chopinov konc. 21.55 jazz. 22.35 sonata za violino in klavir; 23.30 eig. gl. — Trst-Milan: 17.05 sal. gl. 20.40 Ana Karenina, opera, Robbani. — Rim-Bar: 20.40 igra 21.30 ork. konc. — Praga: 19.40 ork. in pevske konc. 20.30 slike iz gledališča; 21.50 angl. klav. gl. — Varšava: 20.10 plošče; 21 Chopinov konc. 21.40 sorenada. 22.30 lahka in pesna glasba. »

Trije ljudje v goreči hiši

Razburljiv požar pod Kamniškimi planinami

Kamnik, 23. julija.

Nedaleč od Černivca na Kališah je požar uničil leseno koč gospodarja Matevžu Galinu. V usodnem času so bili v koči Galinova žena, otrok in stari oče, gospodar sam pa je bil združen. Vsi so se spali, ko se je na stari leseni hiši pojavil rdeči petelin in pričel svoje uničevalno delo. Staro izsušeno poslopje je gorelo naglo kakor slama in ko so prihiteli k njemu prvi sosede, je bilo že vse v plamenih, stanovalci pa so se spali. Ko so se zbudili in videli veliko nevarnost, je bila re-

šitev že skoraj nemogoča. Veža je bila v plamenih, iz strehe pa se je že rušilo tramovje. Edina pot je bila skozi ozko okno, h kateremu je že šli ožnji s strehe. Sosede so požirvalno pomagali, da so vsi trije stanovalci srečno premagali veliko nevarnost in se splazili skozi okno ter si rešili vsaj golo življenje. Iz hiše niso mogli nič rešiti. Pogorel je živež in vsa obleka in tako je ostala uboga družina pod milim nehom brez vseh sredstev. Preiskava je dognala, da je ogenj zanetila iskra nad ognjiščem. Zavarovalnica je kajpak zelo majhna.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Morski volk v Ljubljani

Na veselejšu je razstavljen morski volk, ki spada v vrsto hrustančastih rib in po njegovem zobovju sodeč napada tudi večje morske živali. Volk je prišel v naše vode najbrže z angleškimi vojnimi ladjami, ki so obiskale te dni naša priistanišča.

Koledar

Sreda, 24. julija: Kunigunda, Magdalena, Kristina, devica.

Osebnosti

— Poroka. Dne 21. t. m. sta se poročila na Kopanju Rudolf Kobilič, učitelj meščanske šole v Slovenjgradu in Minka Brenk, slušateljica višje pedagoške šole v Zagrebu. Bilo srečno na mnoga leta!

— Iz vojaške službe. Preveden je peh. kapetan II. razr. Ivan Vican v topniško-tehnično stroko. Ostavko na državno službo sta podala sanitetni kapetan II. razr. dr. Stanko Jereb in poročnik fregate Ivan Gašperin. Upokojeni so: inž. kapetan I. razr. Ljudevit Rupert, strojni major Peter Puhar, pehotni poročnik Boris Ivanc in narednik I. konj. polka kr. garde Janez Cof. Odlikovan je strojni major Peter Puhar z redom Jugoslovanske krone IV. stopnje. Za vršila dolžnosti vodje skladišča X. pek. polka je določen peh. poročnik Mirko Marušič, doslej vodnik istega polka.

Triumph najpopolnejši štedilnik

Okusen
štedljiv
a poceni

izdelek

Osješke livarne železa in
tovarne strojev d. d. Osijek

Ostale vesti

— Prosvetna zveza v Mariboru sporoča prosvetnim društvom, da njeno tajništvo zopet posluje in je članom v vseh prosvetnih zadevah na razpolago. Naslov: Prosvetna zveza v Mariboru. Aleksandrova cesta 6.

— 25 letnica Prosvetnega društva v Vavti vasi. Prav v času, ko je prišla v slovensko javnost vesela vest, da bo zopet pričela delovati Prosvetna zveza in toliko njenih članic, je Prosvetno društvo v Vavti vasi, ki je bilo eno izmed redkih nerazpuščenih društev, praznovalo svojo 25 letnico. Obenem je bil blagoslovljen prekrasni društveni prapor. V nedeljo 21. t. m. ob 10 dopoldne se je zbrala v prijazni vavtovski cerkvi velika množica faranov. Slovesno sv. mašo je imel g. Košiček, stolni vikar iz Ljubljane. Po slovesni službi božji je bil pred cerkvijo najprej blagoslovljen prapor, kar je opravil s primernim nagovorom g. stolni vikar Košiček. Po blagoslovu pa je bilo javno zborovanje, katero je začel predsednik društva gosp. Jenko, nakar je novomeški odvetnik g. D. Weble poudarjal važnost in naloge Prosvetnega društva v sedanjem času ter pozival farane, naj ostanejo zvesti ciljem, ki so si jih postavili. Šolski upravitelj zaslužni katoliški narodni delavec g. Štular je opisal zgodovino društva ter prikazal vse borbe in težave, ki jih je imelo v času od svojega obstoja. Ob 3 popoldne so člani društva uprizarili na prostem ljudsko igranje »Izgubljeni sine«, kar je bilo za ta kraj nekaj posebnega. Vse je lepo poteklo, za kar gre poleg društvenega odbora največja zasluga agilnemu in med ljudstvom priljubljenemu župniku g. Kresu.

— Zavod za slepe otroke v Kočevju obvešča, da sprejema prošnje za sprejem v zavod za šolsko leto 1935-36 samo do 30. julija 1935. Prošnje naj vlagajo starši ali njih namestniki neposredno na upravo zavoda. Vsa podrobna navodila, ki veljajo za sprejem, so razvidna z občinske deske mestnega poglavarstva.

— Opozorilo OUZD. Okrožni urad za zavarovanje delavcev opozarja na sledeče: Prosimo zavarovano članstvo, da pošilja morebitne pritožbe glede zdravstvene službe vedno najprej na najbližjo ekspozituro. Ekspozitura bo najhitreje ugotovila dejanski stan in odstranila zapreke in nesporazume, ki se pojavijo. Pritožbe, vložene na Okrožni urad, ne morejo biti hitro rešene, ker mora urad šele po ekspoziturni ugotovitvi, koliko so pritožbe upravičene. Opozorjamo pa vse člane, da urad priznava stroške za neuradovne zdravniške samo v res nujnih in neodložljivih primerih, kjer bi čakanje na uradovnega zdravnika imelo slabe posledice za zdravstveno stanje zavarovance. Urad priznava take stroške izključno samo za prvo ordinacijo. Zato naj se bolniki vedno poslužujejo samo uradovnih zdravnikov, ki tudi so pritožbo vložili, ker bi moral urad vse druge stroške po zakonu odkloniti.

— Avtobusni izlet 28. t. m. v Dobrno in Rog. Slatino. Vožnja in kosilo 125 Din. — Prijave: trgovina »Lustra«, poleg Slamiča, Ljubljana in v trafiki Ros v Kranju.

— Motnje v železni in črven. Ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefovec grenčice«.

Mariborske vesti

□ Podpore je delil mestni upravni odbor v ponedeljek raznim organizacijam za prireditve na Mariborskem tednu. Slov. obrtno društvo je dobilo 1000 Din, Klub ljubiteljev športnih psov 1000 Din in Mariborski teden za plesni turnir 1000 Din.

□ Banovina naj plača. Na mestni občini so razpravljali, kdo naj povrne stroške za plakiranje volivnih proglovov za očetelne Jevtičeve kandidate v Mariboru. Zadruga postrežkov in plakaterjev je namreč predložila lep račun. Plačala ga bo občina, terjala pa bo za znesek bansko upravo, ki je plakate poslala in naročila plakiranje.

□ Smrt znanih meščanov. V bolnišnici je umrl v starosti 64 let vpokojeni administrativni najor Ivan Puppis. Bil je v Mariboru znana osebnost. — V Kopitarjevi 14. je umrl v visoki starosti 90 let eden najstarejših Mariborčanov Ferdinand Pamberger. Naj v miru počiva!

□ Krščanska ženska zveza vabi vse člane in članice, da se udeležijo v prav obilnem številu procesije pri Sv. Magdaleni v nedeljo 28. julija ob 8 (Magdalenska nedelja).

Slovesna otvoritev
novega planinskega letovišča
PENSION LOBNICA na SMOLNIKU
dne 11. avgusta.

□ Z žveplom se je zadušil. Na nenavaden način se je poslovil od življenja Anton Jamnik iz Limbuha. Prišel je v št. 11 v Slov. goricah, najel v gostilni sobo ter se odpravil spat. Naslednjega jutra so ga zamažili budili. Skozi zaklenjena vrata pa je prihajal močan duh po žveplu. Ko so vrata vdrli, so našli Jamnika mrtvega. Zadelal je dimnik v peči s papirjem ter prižgal nato v peči žveplo. V strupenem žvepljenem dimu se je potem zadušil.

□ 20 novih postelj v mestni oskrbnišnici bodo dobili z izrazo vseh razpoložljivih prostorov. Potem bodo premeštili v mariborsko oskrbnišnico hiralce, ki jih sedaj vzdržuje občina v drugih hiralnicah.

□ Poklonitev generalu Maistra ob obletnici smrti. V petek 26. julija preteče leto dni od smrti generala Maistra. Mariborska javnost, zlasti pa društva se vabijo, da se udeležijo poklonitve prireditve, ki bo v petek zvečer ob 18.30 na grobu na pobreškem mestnem pokopališču. Istega dne bo tudi v radju predavanje o generalu Maistra. V soboto bo v stolnici ob 7 sv. maša zadušnica, ki jo bo bral prevzvišeni lavantinski vladika.

Ljubljanske vesti

□ Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani naznanja vsem svojim članom in prijateljem, da je zopet upostavljeno in je začelo delovati. Na svoji prvi seji dne 22. t. m. je društveni odbor razpravljal o smernicah društvenega delovanja v bodoče. Med članstvom je zavladalo veliko veselje vsled ponovne upostavitve naše katoliške prosvete in obeta — kakor kaže — veliko uspeha v nanovo oživljenem delovanju v korist celokupnosti. Zato je bil s te seje notranjemu ministru dr. Antonu Korošcu v Belgrad poslan sledeči zahvalni brzojav: Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani se vam na prvi seji iskreno zahvaljuje za zopetno upostavitve. — Gajšek, predsednik.

□ Pravosodni minister g. dr. Auer je v ponedeljek 22. julija potoval skozi Ljubljano v Rim. Spremljal ga je g. dr. Frido Pogačnik, uradnik zunanjega ministrstva, iz znane Stefanove družine pri frančiškanih v Ljubljani.

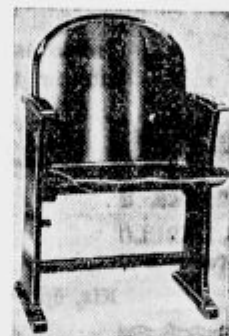
□ Stari kronski rentniki in vdove, ki prejemajo še vedno kronske rente v malenkostnih zneskih po 3 Din do 100 Din mesečno, naj se oglase od četrta 25. julija do sobote 27. julija med 15. in 17. uro v Delavski zbornici, glavni vhod, I. nadstropje, soba št. 14. Seboj naj prinesejo rešenje o odmeri rente in odrezek o nakazilu rente. Z zbranim materialom se bo podprla akcija za prevedbo kronskih rent.

□ Nesreča na Resljevi cesti. 21letni brezposelni delavec Ladislav Skalar z Gajevice 166 je včeraj popoldne pomagal na Resljevi cesti pri neki stranki plesati. Z bencinskim razžigalnikom je odstranjeval staro barvo. Pri tem delu se mu je razžigalnik vnel. Pri eksploziji je Skalarju popolnoma raztrgalo desno roko. Nevarnost je, da bodo morali fantu roko odrezati.

□ Velik vlom. Te dni je bilo vlomljeno v vilo uradnika Narodne banke G. B. na Hradeckega cesti 12. Neznani vlomilci so odnesli zelo mnogo dragocenosti, ki so ocenjene na 18.300 Din. To tatvino sta izvršila dva moška, ki sta bila oblečena v sivo obleko in sta imela lase počesane nazaj. Ljudje so vlomilca sicer opazili, niso pa stili, kakšen opravke sta imela v vili. Vse važnejše policijske postaje v državi so o tem vladu obveščene.

□ Ob zaključku obrtniške razstave v Mostah so bile izrečane na vsotopnice tri nagrade: št. 1745 prva nagrada (divan); št. 1505 druga nagrada (svetilni nastavek); št. 799 tretja nagrada (trajno kodranje). Nagrade dvignite do 4. avgusta 1935.

Sklopne fotelje

za gledališča,
kinemato-
grafe,
predavalnice,
koncertne in
društvene
dvorane, do-
bavlja po zelo
ugodnih
cenah
špecialna to-
varna

pohištva iz upognjenega lesa

Remec-Co., Duplica pri Kamniku. Telefon: Kamnik 4.

□ Vpisovanje v tečaj za popravne izpite na Prulah se podaljša do 27. t. m. Uradne ure od 8 do 9 dopoldne istotam. — DBPK.

□ Nočno službo imajo lekarnice: mr. Sušnik, Marjini trg 5, mr. Kurat, Gosposvetska cesta 10 in mr. Bohinec ded., Rimska cesta 31.

□ Lov za tatom. Pasanti Prešernove ulice so v ponedeljek bili priča pravi dramatičnega lova za nekim tatom. V neki trgovini je znikaval ukradel neko biago, bil pa je zasaden. Tat je jo naglo ubral po Prešernovi ulici navzdol, stražnik pa za njim. Pričela se je prava gonja in so ljudje seveda kričali, naj primejo tatu. V splošni zmedbi ni nemara tat res odnesel pte. Toda stražnik je pred postjo skočil na tramvaj, ki je peljal navzdol in stražnik je prišel na Marjini trg skoraj v istem trenutku, ko sta zagr. *La tatu dva krepka postrežka in ga izročila stražniku. Izkazalo se je, da gre za znanega žeparja in znikavca.

□ Pregled motornih vozil. V petek dne 26. t. m. od 10 do 12 bo drugi redni letni pregled avtomobilov in avtobusov v Ljubljani na Bregu št. 20 pri Sv. Jakoba mostu, za drugo polletje 1935. Dohod z Novoga trga. K temu pregledu se morajo pripeljati tudi vsa ona motorna vozila, ki iz katerega koli vzroka še niso bila pregledana in odobrena za javni promet za leto 1935. Komisija bo izdala (podaljšala) istodobno uporabna dovolila v smislu čl. 98 t. in prist. prav. Nepregledana in nepotrjena vozila bodo stavljeni iz prometa in jim bodo odvzete evidenčne tablice, zoper lastnika pa se bo postopalo po paragrafi 162 in 163 zakona o obnem upr. post.

□ Ne pozabite gg. mojstri, da je zvečer v Rokodelskem domu kegljenje za vas! — Pridite gotovo!

□ Nerodna nesreča na gorenski progi. Gorenski vlak, ki prihaja okrog pol 5 v Ljubljano, je na progi blizu Dravlj na nekem prelazu zadel ob zadnji konec kmečkega voza, naloženega z deskami. Na prelazu ni zapornik in voznik je bržčas mislil, da bo ušel pred lokomotivo čez progo. Pri udarcu lokomotive je voznik zletel z voza na cesto in oblezel nezavesten. Vlak se je nato ustavil in ponesrečenca, ki je medtem prišel nekoliko k sebi, naložil ter odpeljal v Ljubljano. Ponesrečeni posestnik, ki se piše Jože Smeraj, je dobil težke poškodbe na glavi in obenem tudi notranje poškodbe, tako, da je njegovo stanje smrtonosno. Na ljubljanskem glavnem kolodvoru je prevzel ponesrečenca reševalni avto, ki ga je prepeljal v bolnišnico.

**VINO
IN SADNE
SOKE**

pijte vedno le z

ROGAŠKO SLATINO

ker vam to zraven

prijetnega okusa pospešuje
tudi prebavo!

Toliko dalj časa bo trpelo perilo

če vzameš vedno

SCHICHTOVO

TERPENTINOVO MILO

in za namakanje ženske hvala

Streljal mačko, zadel žensko

Ljubljana, 23. julija.

V D. M. v Polju se je v mraku okoli 20.30 prišla huda nesreča, ko je bila po naključju ustreljena z navadno lloberko 6 mm kalibra delavčeva žena, 23-letna Ivana Hribarjeva, ko je na vrtu ravnila in obrezovala lepe paradižnike. Ivan Rant je sredi strelja mačke, ker mu hodijo daviti golobe. Najprej je ustrelil svojo mačko, nato pa je v bližnji detelji zapazil drugo mačko. Skočil je za njo, mačka pa je zbežala proti sosedni hiši. Nameril je na njo, toda strel jo ni zadel, pač pa je zasilil obupen klic z Hribarjevega vrta: »Joj meni! Ustreljena sem!« Ivan Rant je takoj skočil k Hribarjevi ter ji hotel pomagati. Dvignil jo je. Prišli so še sosede in hudo, v bok ustreljeno ženo odnesli v hišo. Z žandarmerijske postaje v Vevčah so telefonirali po rešilni avto v Ljubljano, ki je Hribarjevo takoj odpeljal v bolnišnico, kjer je na kirurškem oddelku izvršil prvo operacijo primarij dr. Guzelj. Hribarjeva je bila ustreljena v trebuh ter je poškodba smrtonosna.

Kako se je nesreča, ki je vzbudila povsod veliko obžalovanje, zgodila, ni mogoče točno dognati. Verjemo je, da je krogla, ki je bila oddana proti mački iz razdalje 18 m, zadela ob zid sosedne hiše, se tam odbila ter čez cesto zadela Hribarjevo. Vevški orožniki so se sredi zasilili Ivana Ranta, ki je opisal vse okolnosti, kako je streljal, danes pa so ga ogradili državnemu tožilstvu zaradi težke telesne poškodbe iz malomarnosti. Državno tožilstvo je odredilo, da je še danes Hribarjevo zasilil v splošni bolnišnici preiskovalni sodnik gosp. Ernest Rus. — Stanje Hribarjeve je bilo danes popoldne neizpremenjeno.

Pred malim senatom

Maši senat je včeraj sodil same tatove in ylomice. Pavle z Vrhnike je 19. aprila po noči hotel iz skladišča lesnega trgovca Frana Krašoveca odnesti 9 desk v vrednosti 94 Din. In flagrantni pa so ga zabolili vrhniški orožniki. Ker je bil že dvakrat kaznovan, je bil sedaj obsojen zaradi zločina tatvine na 3 mesece strogega zaporja in 500 Din povprečnice za kazenski fond. Pavle je bil s sodbo zadovoljen.

Pomočnik France je 8. maja pozno v noč ločoval vrtil na zahodni strani ljubljanskega mesta k svoji izvoljenki Lojziki. Bil pa je močno vinjen tako, da je zabredel mesto k dekletu, tja v kurnik, kjer je trdno zasmejal. Gospodar gra je zabolil. Ogradil ga je zaradi poskušene tatvine kokuši. France je sodnikom odkril pripovedoval, da ni kokuši tat. Gosp. sodniki so verjeli njegovi zgodbi in so ga oprostili. France se jim je lepo zahvalil, sklenil pa je, da ne bo nikdar več hodil vinjen k dekletu, ki ga zaradi kokuše nesreče noče več pogledati.

Obiščite obrtno razstavo

v Radovljici od 21. jul. do 15. avg. 1935

Celje

□ Umrl je v celjski bolnišnici gospod Krivec Drago, star 24 let, trgovski pomočnik iz Celja, Kerkova 10. Pogreb bo danes ob 5 popoldne na mestnem pokopališču. Naj počiva v miru, preostali izrekamo naše sožalje.

□ Državljanstvo kraljevine Jugoslavije je bilo podeljeno dosedanjemu pojskemu državljanu, znanemu celjskemu trgovcu z lesom g. Adolfu Glücku.

□ Pretep med delavci pri regulaciji Savinje zaradi slabe hrane. V nedeljo zvečer je nastal v Tremeljih med delavci, ki so zaposleni pri regulaciji Savinje pretep zaradi slabe hrane. Pri tem pretepu so bili ranjeni delavci Jazbec Valter, Majer Franc in Silic Pero. Vsi trije so bili prepejani v celjsko bolnišnico.

□ Majhna tatvina v celjskem parku. V mesnem parku je nekdo ukradel z vremenske hišice s termometra cevko za živo srebro. Bog vedi, čemu jo bo rabil.

Ugodna prilika!

Na javni dražbi je bila prodana velika najmodernejša vila v Celju za malenkosten znesek, ker je bil samo 1 kupec in to inozemec. Ker postane ta prodaja šele po 14 dneh pravomočna, se nudi našim državljanom ugodna prilika, kupiti ta objekt za polovico fakične vrednosti. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 8767.

MALI OGLASI

V malih oglasi velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska 3 mm visoka pletena vrstica po Din 250. Za pisarne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službeiščejo

ISČEJO:

Mlado kršč. dekle ki zna tudi šivati, želi službo v pomoč gospodinj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8746.

Stanovanja

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje v sredini mesta se takoj odda. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8773.

Trisobno stanovanje komfortno, se odda takoj. Poizve se pri hišniku, Gajeva ulica 8.

Oddam stanovanje

sobo in kuhinjo v sredini mesta, dvema solidnima osebama. Cena 300 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8745.

Moderno stanovanje dvosobno s kopalnico in kabinetom, oddam. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. »Komfort« 8747

Prodamo

Wertheim-blagajno št. 2, proda Koutny — Ljubljana, Medvedova 28.

Lahka letna oblačila buret, kaša, sport-hlače, lister, perilo itd. poceni naprodaj pri Preskerju, Sv. Petra c. 14.

Rabljena kolesa

poceni naprodaj pri »Promet«, nasproti križanske cerkve.

Telefon 2059

PREMOG KARBOPAKETE DRVA, KOKS nudi

Pogačnik Bohoričeva ulica št. 5.

VINA

za vse prilike naročite pri Centralni vinarni v Ljubljani.

Radio-aparat

»Ingelen«, 3+1cevn, priključek 220, prodam za 1400 Din. — Avgust Sulc, Medvedova 28.

Gostilničarjem

je tekoči pralni lug PERICA v veliko veselje, ker jim očisti vse z vinom polite prte, ne da bi napravili pri tem kakšno škodo. Zahlevajte ga pri Vašem trgovcu za Din 4 — steklenica. Glavna zaloga R. Hafner, Ljubljana, Celovška cesta 61.

Vajeñci

Kateri trgovec

bi sprejel v učenje revo brez staršev, s tremi razredi meščan. šole in najboljšim uspehom. — Vso oskrbo — razen obleke — se želi v hiši. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8761.

Kupimo

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah.

A. KAJFEZ urar Ljubljana, Miklošičeva 14

Denar

Bančne vloge!

Nakup, prodaja, posojilo, vnovčenje, proti gotovini najugodnejše. Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praška ul. 6-II, tel. int. 38-38. — Vse informacije brezplačno. (d)

Knjižice

vseh zavodov kupim po najvišji ceni. — Sporočite zavod, znesek in ceno na naslov: Grašek Jože, zastopnik tt. »Financiers«, Ljubljana, Gledališka 4. d

Posojila

na vlozne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana, Krekov trg 10

Obrt

Entel - ažur - plise

izvrši ekspres — Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukel. (t)

Posestva

Novo vilo,

dvostanovanjsko, 10 min. od kolodvora v Celju — prodam. Ponudbe upravi »Slovenca« v Celju pod št. »Nova vila« 8769.

Prodaj posestvo

v bližini Maribora: veliko gospodarsko poslopje, 4 sobe, kuhinja, 10 orlov zemljišča. Naslov v upravi »Slovenca«, Maribor.

Auto-motor

Motorno kolo

znamke Harley-Davidson, 3½ PS, prodam radi bolezni. Brezovica 16.

Objave

Izjava.

Podpisani Vavda Milan, nastavnik meščanske šole v Vojniku, preklicujem vse kot neresnično in izmišljeno, kar sem kdaj komurkoli govoril in klevetal o upravitelju mešč. šole v Vojniku g. Ivanu Lapajnetu. Obenem se mu zahvaljujem, da je vsled tega javnega preklica odstopil od sodnijskega postopanja. Podpisano v prisotnosti 6 prič. — Vojnik, dne 22. julija 1935. — Vavda Milan, nastavnik meščanske šole v Vojniku

Naznanjamo žalostno vest, da je naša srčno ljubljen soproga, oziroma mama in stara mama, gospa

MARIJA POGRAJEC

hišna posestnica

v torek, dne 23. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, dne 24. t. m. ob 3. uri pop. iz hiše žalosti, Poljanska cesta št. 44 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 23. julija 1935.

Žalujoče družine:

Keber, Pograjec, Kolarič.

Poizkusite ta 3-dnevni recept za lepoto

Kadar se na filmskem platnu pojavi lice kakor lepe filmske zvezde, tedaj ste lahko prepričani, da zapeljiva lepota njene polti ni golo naključje. Njena skrivnost je lahko tudi Vaša. Vaša koža lahko postane prav tako divna kakor je njena in to v času komaj 3 dni. Nova krema Tokalon, bele barve (ni mastna), vsebuje gotove dragocene sestavine, med katerimi je tudi sveže posneti smetana in olivno olje. Če uporabljate to kremo enkrat ali dvakrat dnevno, bo dobila Vaša koža novo svežost. Krema Tokalon osvežuje in belí kožo ter hitreje kakor vsako drugo sredstvo odstranjuje razširjene znojnice, zajedalce, raskavost in vse druge kožne napake. Varuje pa tudi pred nesnago in prahom, osvežuje in čisti kožo ter je tako najboljša podloga za puder. Poizkusite ta enostaven recept še danes in brez skrbi boste lahko primerjali svojo polt s poltjo filmskih zvezd.

PERHAVEC JAKOB

Maribor, Gosposka 9

NA DROBNO - NA DEBELO

Tel. št. 25-80

Izdelovanje likerjev, desertnih vin in sirupov ter žganjarna

Kis, špirit in žganje za vlaganje

Potrli v globoki žalosti naznanjamo, da nas je naša nepo zabna predobro soproga, teta, stara teta in svakinja, gospa

Marija Pirnat roj. Božič

soproga zasebnega uradnika v pokoju

dane-, dne 23. julija 1935, previdena s tolažili sv. vere, za vedno zapustila.

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 24. t. m. ob pol 5 popoldne iz hiše žalosti, Poljanska ul. 25 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 23. julija 1935.

IVAN PIRNAT, soprog in ostalo sorodstvo.

Tinčkove in Tončkove prigode

85.

PRIJATELJSTVO JE SKLENJENO

Ko sta naša dva mlada prijatelja tako dala duška svojemu veselju nad rešitvijo neznanke, sta začela kramljati z njo.

»Odkod pa si?« je vprašal Tinček.

Deklica je pokazala z roko proti vzhodu in odgovorila:

»Tam je moj dom.«

»Kako ti je pa ime?« je vprašal Tonček.

»Primožek,« je odgovorila deklita.

Tinček in Tonček sta debelo pogledala in oba hkrati zaklicala:

»Kaaaj? Primožek ti je ime? Odkdaj pa imajo deklice moška imena?«

Fantek, ki sta ga Tinček in Tonček smatrala za deklico, je prav tako začuden pogledal in dejal:

»Kdo vama je pa rekel, da sem deklica? Deček sem kakor vidva.«

Na te besede so se od srca zasmeli vsi, najbolj pa Primožek sam. Nič čudnega ni bilo, da sta se Tinček in Tonček zmotila: Primožkov obraz je bil tako nežen in njegovi lasje tako dolgi, da bi se na njunem mestu zmotil vsak in ga imel za deklico.

Potem so legli v travo, da se odpočijejo po junaškem boju.

Dolores Wieser

PEVČEK

Ljubzenska zgodba mlade duše

Za trenotek Ivan postoji in se okleva pred pultom z notami. Potlej položi gosli vkraj in gre. Ko pa sreča na stopnicah Hinka, pa le ne more, da ga ne bi vprašal: »Ti, Hinko, bi šel namesto mene v Kölnhof? Sem gosli tamkaj pozabil.«

Mali Andergas zardi čez in čez.

»H gosposkim ljudem tjakaj? Nak, ne grem!«

»Kdo te bo pa pojele!«

»Pojele ne, ampak tujih ljudi ne morem.«

Hinko se tako boji ljudi, Ivan to ve. Pusti ga torej sredi stopnic in odide z dolgimi koraki na trnjevo pot.

Zunaj na planem polju pritiska vročina še bolj kakor v mestu. Nobena ptica se ne oglasi. Za južnim obronkom Krnske gore se kopiči bleščeče bel, težak oblak. Zelezna vrata, ki vodijo v park, mrljivo v jarkih sončni žarki. Za trenotek postoji dečko v senci želnega grmovja in zbira srčnost. Če bi kar kakšnega strežaja poprosil, da bi mu prinesel gosli doli, potem se mu ne bi bilo treba srečavati z gospodično. Če pa se že — potem ne sme pokazati ničesar.

Vse moči zbere in gre proti gradiču. Ko je že blizu vrat, se ta naglo odloputnejo. Veracini plane skozi njega. Obraz mu je spačen in bled kot kreda. Ivan sliši nekaj odtrganih besed, ko vihra maestro, ne da bi ga opazil, mimo. Kaj mu je? Se mu spet blede?

Potr stoji dečko v vozi. Tedaj stopita baš dva strežaja s pladnjema iz kuhinje. Ivan pristopi k prvemu in ga zaprosi:

»Prosim lepo, mi ne bi mogli prinesiti mojih gosli?«

Gori so — v sobi — tam zraven, kjer je spinetka.«

Ponosno in dostojanstveno odvrne služabnik:

»Saj vidi, da zdaj ne morem. Naj počaka vendar!«

»No pa pozneje, jelite?«

Lepi Evald milostno priklina in se polahko vzpenja gori po stopnicah. Zgoraj zazveni Dorkin smeh. Da bi vsaj Dorka prišla doli, da mu ne bi bilo treba tako dolgo čakati!

Pač mine pol ure, preden zasliši Ivan, da so se steklena vrata gori spet odprla. Skoči k stopnišču in — zagleda gospodično, kako naglo skaklja doli. Tako sijajno je oblečena kakor še nikdar. Vrat in roke so obložene z nakitom. Velikanska vlečka šumi za njo. Ivan hoče na zunaj zakriti svojo grozo z globokim poklonom. Gospodična se nasmehne tako sladko in jasno kakor sicer in reče:

»Ah, to je krasno, da si prišel. Lahko mi čestitaš. Pred tremi urami sem se zaročila z njegovo ekscelenco Stanioviskim.«

Ivan se spet prikloni, prezre pa roko, ki mu jo je pomolila, da bi jo poljubil.

»Govorila sva tudi o tebi. Lahko greš pojutrišnjem z nama v Draždane. Grof je velik mecen tvojih umetnosti.«

Ivan reče togo:

»Ekscelenci se lepo zahvaljujem. V Draždane pa ne grem.«

Gospica ga pogleda postrani in ga udari s pahljačo po licu prav kakor takrat, ko sta se v prvič videla.

»Si ljubosumen?« ga vpraša in oči se ji hudomušno zaškre.

Ivan odkima. Ljubosumen — na tako!

Za časek opazuje Heloiza zaprti obraz dečkov. Potem reče očitno hladneje:

»Dorka ti prinese kolačkov od pojedine. Ali — po kaj si prišel?«

Užaljen vrže fantič glavo nazaj.

»Sinoči sem gosli —.«

Ne, tega ji pač ne pove. Ni, da bi — leti, da je —.

Gospica se zasmije.

»Ah, saj res, davi sem jih videla na oknu. Ivan —.«

V oharljivo nagajivi zadregi se igra z nizom biserov in stopi prav tik njega:

»Ivan, pač ne boš vzel vsega tega tako tragično?«

»Naa, ne vzamem zares,« odvrne Ivan in se umakne za korak nazaj.

»Vidiš, glede tega sodiš razumneje kakor Veracini! Mon Dieu, ubožček, njega vendar ne morem jemati za moža! To pač izprevidiš tudi sam?«

»Seveda,« reče dečko.

»Pa malo tolažbe naj ima kljub temu, ubogi Francisco! Nesi mu to-le pisemce kar precej, kaj?«

Iz svilene gube potegne mal rožnat omet, ga poda mladeu ter zagradi:

»Torej res nočeš z nami? Bila bi vendar prevelika škoda. Mi bi lahko —.«

Urno ji Ivan prevzdigne besedo.

»Ne, ostanem tukaj.«

»In boš čez leto dni frančiškan?«

»Bom,« odvrne Ivan.

Gospodična se ohlaja čimdalje bolj.

»Pojdi gori z mano, ti prinese Dorka violino.«

Vzpne se po stopnicah; Ivan mora kar paziti, da ji ne bi stopil na vlečko. Zgoraj mu reče: